SUBTILITĂȚI ALE INFRACȚIUNII DE VIOLARE DE DOMICILIU CU APLICAREA VIOLENȚEI SAU CU AMENINȚAREA APLICĂRII EI

Popa Gheorghe,
Doctorand, Școala doctorală a USM

The act of committing acts of violence or threatening the use of the aforementioned activities in a household is a social security issue. Thus I consider it necessary that the legislator to tends a high degree of care in this prospect as it can create impartial judicial practices. The development of the private life of a person is through the different aspects including at the place of residence. Proper communication in the family, spiritual growth and a fulfilling daily life is a contributing factor to the moral maturation of a individual so that he can function as an independent citizen. The need to establish criminal liability for home violence is dictated at the same time by the social importance of the inviolability of the home, making it a constitutional right. This assignment is a study to identify and a quantification of the impact domestic violence or the threatening with has (art. 179 par.(2) Criminal Code RM). The stated criminal offense may create a unpredictable individual, which can make irrational decisions that can affect the one who is the instigator of the situation, and the sufferer, out of which both can create circumstances where unpredictable harm is dealt.

Keywords: aggravating circumstances, mitigating circumstances, home invasion, crime, application of violence, threat, injury.

Importanţa respectării domiciliului şi/sau reşedinţei o deducem şi din încadrarea articolului ce incriminează violarea de domiciliu, introdus în capitolul V, intitulat “Infracţiuni contra drepturilor politice, de muncă şi altor drepturi constituţionale ale cetăţenilor ”. În contextul celor expuse supra şi care urmează să mă expun în prezentul articol, este incontestabil de menţionat faptul că, conform art. 29, alin.1 din Constituţia Republicii Moldova, *domiciliul şi reşedinţa sunt inviolabile. Nimeni nu poate pătrunde sau rămâne în domiciliul sau în reşedinţa unei persoane fără consimţământul acesteia.*

De aici desprindem faptul că legiuitorul moldav nu numai că s-a preocurat de a incrimina din punct de vedere penal această faptă, dar i-a conferit şi o conotaţie constituţională, impunînd subiectului de drept să conştientizeze gravitatea faptelor comise şi incriminate de către acuzatorul de stat. Deoarece

"*violarea de domiciliu*" reprezintă un drept fundamental al omului, în esența sa, inviolabilitatea domiciliului este parte componentă a dreptului la respectarea vieții private și de familie, în aceeași măsură fiind un element esențial al libertății persoanei și al demnității omului.

Omul ca și orice ființă purtătoare de viață pe acest pământ, are nevoie de un spațiu intim, unde să poată să-și petreacă timpul după proprile necesități, dorințe. Acest spațiu, denumit "*domiciliu, reședință*", oferă acea siguranță și liniște de care omul are nevoie pentru activitățile personale ce nu necesită alte intervenții, decît cele dorite de către acesta.

Facând abstracție de la felurile de domiciliu, acesta poate fi definit la general, ca acel atribut de identificare a persoanei fizice care o individualizează în spatiu, prin indicarea unui loc, având această semnificație juridică.

Domiciliul persoanei fizice prezintă importantă juridică nu numai din punct de vedere penal, dar și sub mai multe aspecte. Determinarea acestuia are însemnătate atât din punct de vedere al interesului general, cât și din punctul de vedere al celui personal, în stabilirea raporturilor juridice civile. Astfel, în dreptul civil, domiciliul prezintă importanță: în materie succesorală - locul deschiderii moștenii reprezentînd locul unde cel care a lăsat moștenire își avea reședința obișnuită în momentul decesului, conform art. 2166 Cod civil al RM.

În materia procesual civilă, domiciliul asemeni are o importanță majoră la intentarea acțiunii în instanță de judecată, stabilind competența din punct de vedere teritorial, conform art. 38, 39 Cod de procedură civilă al RM. Exemplele menționate supra ar putea continua la nesfîrșit și nu numai în materie civilă sau procesual civilă, dar și alte domenii ale dreptului.

Domiciliul conform art.6 Cod procedură penală al RM, reprezintă locuință sau construcție destinată pentru locuirea permanentă sau temporară a unei sau a mai multor persoane (casă, apartament, vilă, cameră la hotel, cabină pe o navă maritimă sau fluvială), precum și încăperile anexate nemijlocit la acestea, constituind o parte indivizibilă (verandă, terasă, mansardă, balcon, beci, un alt loc de uz comun). Prin noțiunea de domiciliu, în sensul prezentului cod, se înțelege și orice teren privat, automobil, navă maritimă și fluvială privată, birou.

Conform dicționarului explicativ român, prin "*circumstațe*" se înțeleg *acele împrejurări care însoțesc o întâmplare, un fapt, o acțiune, un fenomen, condiții ce conferă importanță într-o anumită împrejurare, fără a fi valabil în mod obiectiv și general.*

Prin *circumstanțe agravante* se înțeleg acele stări, împrejurări, situații, calități ce țin de infracțiune sau infractor anterioare, concomitente sau viitoare comiterii infracțiunii, reglementate expres de legea penală și care ca consecință

măresc gradul prejudiciabil al infracțiunii sau de periculozitate a infractorului, agravând situația penală a făptuitorului.[1, p.467]

Circumstanțele *agravante*, care necesită a fi stabilite de către organul de urmărire penală și procurorul de caz, ce vor avea importanță în instanța de judecată la stabilirea categoriei și cuantumul pedepsei, sunt prevăzute expres de legea penală, într-o listă exhaustivă în art.77 Cod penal al RM. Aceste circumstanțe fiind expres prevăzute de legea penală, lista nu mai poate fi extinsă, asemeni celor atenuante care conform art. 76 alin.(2) Cod penal al RM, unde în cazul stabilirii și altor circumstanțe atenuante care nu sunt prevăzute, la faza judecării cauzei, instanța de judecată poate considera drept circumstanțe atenuante și alte circumstanțe, neprevăzute la art. 76 alin.(1) Cod penal al RM.

Conform doctrinei de specialitate, circumstanțele agravante legale pot fi *generale* și *speciale.*

- ✓ Circumstanțele *legale generale* sunt prevăzute în Partea generală a Codului penal și își produc efectul în cazul oricăreia dintre faptele incriminate ca infracțiune în Partea specială a Codului penal;
- ✓ Circumstanțele *legale speciale* sunt prevăzute în anumite situații în conținutul normei de incriminare, iar acestea nu produc efecte decât doar în cazul infracțiunii, în al cărui conținut legal se conțin.

Dacă aceeași situație de fapt realizează atât conținutul unei circumstanțe legale generale, prevăzute la art.77 Cod penal al RM, cât și conținutul unei circumstanțe legale speciale, va fi luată în considerare acea din urmă.[Ibidem, p.461] Luînd în considerare cea din urmă, adică circumstanța legală specială, aceasta va avea importanță nu numai la stabilirea categoriei și cuantumului pedepsei, dar și asupra calificării faptei. Aceiași circumstanță nu i se poate oferi o conotație dublă (*circumstanță legală generală, circumstanță legală specială*), deoarece în cazul admiterii, ar însemna că aceleiași situații de drept i se va acorde o dublă valență juridică ce va înrăutăți situația juridică a inculpatului.

În cazul infracțiunii de *violare de domiciliu,* în conținutul normei sunt prezăzute următoarele circumstanțe agravante speciale :

1. cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei (art. 179 alin.(2) Cod penal al RM);
2. cu folosirea situației de serviciu (art. 179 alin.(3) lit.a) Cod penal al RM);
3. de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală (art. 179, alin.(3) lit.b) Cod penal al RM).

Referitor la agravanta *cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei*, consemnată la art.179 alin.(2) Cod Penal, trebuie de menționat faptul că no-

țiunea de „*violență*" utilizată în sintagma „*aplicarea violenței*" nu și în sintagma „*amenințarea cu aplicarea violenței*", presupune vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale a părții vătămate, în sensul art.78 din Codul contravențional.[2, p.42]

Prin formularea folosită de către d-nul Vitalie Stati "*presupune vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale a părții vătămate*", concluzionăm că în opinia d-lui doar vătămarea ușoară cade sub incidența agravantei prevăzute la art.179 alin.(2) Cod penal al RM, dar nu și maltratarea sau vătămarea neînsemnată în contextul art. 78 alin.(1) Cod contravențional al RM.

Sunt de acord cu poziția d-nul Vitalie Stati, dar consider că, deoarece legiuitorul folosește cuvîntul "*violență*" în contextul art. 179 alin.(2) Cod penal al RM, per general, aici trebuie să includem și maltratarea sau alte acțiuni violente care au cauzat vătămare neînsemnată a integrității corporale specificate la art.78 alin.(1) Cod contravențional al RM. Dacă făptuitorul are un scop determinat de a pătrunde sau de a rămîne ilegal în domiciliu sau în reședință, în unele circumstanțe dependente doar de voința părții vătămate va fi determinată și intensitatea făptuitorului de ași atinge scopul, iar acea violență manifestată în acest sens consider că nu trebuie neglijată. Dacă partea vătămată are o constituție sportivă, fapt ce a favorizat-o la respingerea scopului de pătrundere sau rămînere ilegală de către făptuitor și i s-a cauzat o vătămare neînsemnată dar nu una ușoară, urmarea prejudicabilă sub formă de vătămare neînsemnată s-a produs nu din nedorința făptuitorului de ași atinge scopul stabilit, dar din circumstanțe dependente doar de voința părții vătămate, scopul făptuitorului fiind cel de aplicare a violenței pentru favorizarea comiterii infracțiunii de violare de domiciliu, indiferent de gravitatea leziunilor provocate.

Maltratarea, conform dexului român asemeni implică provocarea durerilor fizice sau morale provocate prin bătaie, brutalitate, tratament aspru. Maltratarea implică asemeni un șir de acțiuni violente, determinate și prestabilite sau nu cu un anumit scop. În esență, aceasta poate produce un impact psihologic mai mare decît chiar și acele vătămări ușoare, deoarece implică o consecutivitate de acțiuni ce durează în timp, iar unele victime a infracțiunii de violare de domiciliu poate să se recupereze mai greu în urma unor acțiuni de maltratare decît chiar și în urma acelor acțiuni de vătămare care au rezultat cu o vătămare ușoară în sensul art. 78 alin.(2) Cod contravențional al RM. Asemeni un scop al acțiunilor de maltratare este cel de înjosire, batjocorire, manifestarea superiorității făptuitorului față de victimă.

Putem califica conform art. 179 alin.(1) Cod penal și art. 78 alin.(1) Cod contravențional al RM, doar atunci cînd leziunile cauzate sunt provocate prin

acțiuni de vătămare pînă la nivelul celor ușoare și sau consumat în afara perioade de comitere a infracțiunii de domiciliu adică după săvîrșirea infracțiunii de violare de domiciliu și vătămarea să nu fie îndreptată în scopul comiterii infracțiunii de violare de domiciliu. În cazul în care acțiunile de maltratare sau vătămarea neînsemnată, ușoare s-a consumat înaintea sau în timpul comiterii infracțiunii de violare de domiciliu în scopul comiterii acesteia, consider că aceasta se califică conform art. 179 alin.(2) Cod penal al RM.

Sunt de acord cu d-nul Vitalie Stati, atunci cînd acesta afirmă că deoarece legiuitorul se exprimă la general, utilizînd noțiunea de "*violență*", aceasta nu înseamnă că intensitatea violenței aplicate în contextual infracțiunii de violare de domiciliu, poate fi oricît de mare. Dacă în legătură cu săvîrșirea infracțiunii de violare de domiciliu, violența aplicată depășește gradul de intensitate a vătămării intenționate ușoare a integrității corporale, va fi necesară calificarea conform regulilor concursului de infracțiuni: (cu excepția alin.(2)) și cu art.145, 151 sau 152 Cod Penal.

Nivelul vătămărilor provocate, în contextul comiterii infracțiunii prevăzute la art. 179 alin.(2) Cod penal al RM constituie un indicator al calificării faptei. Astfel, cum în situația comiterii vătămărilor corporale medii sau grave provocate în legătură cu comiterea infracțiunii de violare de domiciliu urmează a fi calificate prin concurs de infracțiune cu art. 151 sau art. 152 Cod penal al RM, asemeni și acțiunile de maltratare sau vătămare neînsemnată urmează a i se oferi o calificare juridică.

Nu putem neglija și situația în care comiterea infracțiunii de violare de domiciliu implică acțiuni de maltratare sau vătămare neînsemnată conform art. 78 alin.(1) Cod contravențional al RM și nu prin vătămare ușoară sau alt grad de intensitate a vătămării intenționate ce implică un concurs de infracțiune.

Consider că, vom fi în prezența violării de domiciliu cu aplicarea violenței doar atunci când victima va suferi o vătămare pînă la pragul existenței vătămărilor ușoară a integrității corporale, cu scopul ca aceste vătămări să fie aplicate în scopul favorizării comiterii infracțiunii de violare de domiciliu. Gradul vătămării integrității corporale va putea fi stabilit doar la dispunerea unei expertize medico-legale de către organul de urmărire penală sau acuzatorul de stat.

La caz este relevantă următoarea speță. *La data de 24.02.2016, aproximativ la ora 14[30], G. V., acționând cu intenție directă și fiind în stare de ebrietate alcoolică, s-a deplasat spre casa de locuit a consăteanului B.B., situată în s. Condrița, mun. Chișinău, unde lovind cu un topor în poartă, ultimul fără acordul proprietarului a pătruns în gospodăria acestuia, iar apoi, continuîndu-și acțiunile sale criminale, a rămas în curtea acestuia fără careva temei legal pe o perioadă de cîteva*

minute, refuzînd la cerința ultimului să părăsească curtea casei, timp în care a aplicat împotriva părții vătămate violență fizică, manifestată prin aplicarea unei lovituri în regiunea capului cu partea plată a toporului, precum și a multiplelor lovituri cu pumnii și piceoarele peste diferite părți ale corpului. Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.154/D din 08.03.2016, s-a constatat că, lui B.B i-au fost provocate vătămări corporale ce se califică ca neînsemnate.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile lui G.V. în baza art. 179 alin. (2) Cod penal al RM, violarea de domiciliu, adică pătrunderea și rămînerea ilegală în domiciliul sau reședința persoanei, precum și refuzul de a-l părăsi la cererea ei, săvîrșit cu aplicarea violenței.[3]

Din speța expusă supra, se constată că dispunerea unei expertize, pe care organul de urmărire penală a și dispus-o, era stringentă prin prisma circumstanțelor comiterii infracțiunii. Este de menționat faptul că, la calificarea faptei organul de urmărire penală a luat în considerare acțiunile de aplicare a vătămărilor corporale și nu amenințarea aplicării acestora. În urma raportului de expertiză medico-legală nr.154/D din 08.03.2016, s-a constatat că, lui B.B i-au fost provocate vătămări corporale ce se califică ca neînsemnate, circumstanță ce a generat aplicarea răspunderii penale în baza art. 179 alin.(2) Cod penal al RM.

Pentru a fi calificată ca vătămare ușoară a integrității corporale este necesar să se producă o *dereglare a sănătății de scurtă durată determinată nemijlocit de leziunea corporală ce durează mai mult de 6 zile, dar nu mai mult de 21 zile (trei săptămâni)*, *sau producerea incapacității permanente și neînsemnate de muncă în volum de până la 10% inclusiv.*[4]

Prin prisma celor expuse supra se concluzionează că, vom fi în prezența vătămării ușoare a integrității corporale doar atunci când în urma dispunerii unei expertize medico-legale se vor constata aceste leziuni sau disfuncții.

Potrivit părții a V-a, pct.74 din Regulamentului nr. 199 din 27.06.2003 de apreciere medico-legală a gravității vătămării corporale, din leziunile corporale ce nu cauzează prejudiciu sănătății fac parte leziunile ce nu generează o dereglare a sănătății mai mult de 6 zile sau o incapacitate permanentă de muncă (vătămare neînsemnată).

În calificarea faptei, potrivit art. 179 alin.(2) Cod penal al RM, este incontestabile de stabilit cînd și cum s-a manifestat acea violență, sau amenințarea aplicării ei, deoarece anume prin stabilirea și expunerea acestor circumstanțe este identificabilă și aplicarea corectă a normei.

Prin sintagma de "*amenințare*" folosită în contextul art. 179 alin.(2) Cod penal al RM, se are în vedere acțiunea ce constituie o formă a violenței psihice, care presupune efectuarea de către făptuitor a unui act de natură să inspire victimei

teamă, care o pune în situația de a nu mai avea resursele psihice necesare pentru a rezista constrângerii manifestate din partea făptuitorului îndreptate de ultimul în scopul pătrunderii sau rămînerii ilegale în domiciliu. Mai exact, prin amenințarea cu aplicarea violenței se aduce atingere libertății psihice a victimei.

În ipoteza violării domiciliului cu amenințarea aplicării violenței putem preciza că caracterul periculos este reliefat de împrejurarea că victima conștientizează că este amenințată, iar în conștientul victimei creându-se o stare de teamă profund dăunătoare ce este în măsură de a o inhiba în aplicarea unor acțiuni necesare pentru contracararea urmărilor în urma comiterii infracțiunii.

Prin *libertate pshihică, morală* a persoanei se înțelege putința ce-i este lăsată fiecărei persoane de a hotărî și dispune în totalitate de toate acțiunile sale, în cadrul ordinii juridice, după cum va crede aceasta de cuviință, după cum îi va dicta sentimentele, conștiința și interesele urmărite de aceasta.

Noțiunea de „*violență*" din sintagma de la art.179, alin.(2) Cod penal al RM „ *cu amenințarea aplicării violenței* ", de această dată, gradul de intensitate a violenței poate fi oricât de mare. Alin. (2) de la art.179 Cod Penal al RM, poate fi aplicat, inclusiv, în ipoteza violării de domiciliu săvârșite cu amenințarea cu omor nu doar violență fizică. În aceste circumstanțe expuse nu este necesară calificarea suplimentară în baza art. 155 Cod penal al RM.[5, Ibidem 1, p.42]

Pentru ca fapta să fie încadrată conform art.179 alin. (2) Cod penal al RM, este necesar ca fapta de amenințare să constea în acțiunea de amenințare cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, chiar și o amenințare cu omorul, care este percepută de victimă și ar o determină să nu întreprindă acțini în scopul stopării actului infracțional, circumstanță ce ar facilita comiterea infracțiunii.

Nu orice amenințare adresată unei persoane la domiciliu (victimă) poate fi calificată drept agravantă conform art.179 alin.(2) Cod penal al RM. În contextul infracțiunii date, nu cad sub incidența articolului în cauză faptele de amenințare cu distrugerea sau deteriorarea bunurilor materiale, amenințarea cu divulgarea unor informații defăimătoare ect. Numai amenințarea cu vătămarea integrității corporale sau amenințarea cu omor poate forma acțiunea prejudiciabilă prevăzută la această normă. Forma concretă sub care se prezintă amenințarea cu violență în sensul celor examinate, este dedusă în rezultatul examinării anumitor împrejurări, cum ar fi de exemplu: conținutul vorbelor expuse de către făptuitor, gesturilor acestuia în momentul amenințării, caracteristicile instrumentelor și mijloacelor pe care le utilizează făptuitorul pentru expunerea amenințării, forța fizică a făptuitorului, precum și alte împrejurări care ar inspira victimei frică.

Amenințarea cu aplicarea violenței se exprimă verbal în adresa victimei, însă aceasta poate fi însoțită de gesturi din partea făptuitorului pentru a fi mai convingător, ca de exemplu demonstrarea unui cuțit, topor, armă pe care le are asupra sa făptuitorul, toate acestea însoțite de mesaje sugestive în scopul intimidării victimei și poziționarea aceteia într-o arie ce ar favoriza făptuitorul comiterea infracțiunii. Prin manifestarea amenințării se confirmă și se realizează latura subiectivă a componenței de infracțiune. Consider că atunci cînd nu este concretizat gradul de intensitate a violenței este pus sub semnul întrebării calificarea infracțiunii conform art. 179 alin.(2) Cod penal al RM, deoarece doar din stabilirea tuturor circumstanțelor de fapt se poate determina componența infracțiunii.

La caz consider relevantă următoarea speță. P.N. la data de 29 iulie 2018, aproximativ ora 17:00, fiind în stare de ebrietate, a pătruns fără drept în domiciliu lui P. E. și a lui T. I. situată în satul X raionul Hâncești unde, adresându-le injurii și amenințări însoțite cu acte de violență și anume, aplicându-i ultimului lovituri peste diferite părți ale corpului, astfel, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară sub nr.x din 30.07.2018, vătămări corporale ușoare iar la cerința de a părăsi domiciliu, dânsul nu se supunea, refuzând categoric.[6]

Din speța menționată supra, se constată că organul de urmărire penală la calificarea faptelor conform agravantei prevăzute la art. 179 alin.(2) Cod penal, s-a bazat pe actele de violență, manifestate prin lovituri peste diferite părți ale corpului. Totodată conform speței se invocă și manifestarea de "amenințări" fără a specificare forma acestora. Conform speței, organul de urmărire penală a omis să stabilească natura amenințării ce a fost însoțită sub o formă combinată a violenței, circumstanță ce are importanță la calificarea faptei.

Cît privește amenințarea cu violența, prevăzută la art. 179 alin.(2) Cod penal al RM, aceasta întrunește următoarele caracteristici:

- este o formă a violenței psihice;
- este exercitată contrar voinței persoanei;
- influențează asupra psihicului prin intermediul factorilor psihici ai mediului înconjurător;
- este îndreptată spre înfrîngerea, dominarea sau corectarea vioței persoanei;
- aduce atingere libertății psihice a persoanei;
- nu se poate exprima în: amenințarea cu distrugerea sau deteriorarea bunurilor; amenințarea cu divulgarea unor informații defăimătoare sau compromițătoare, care pot cauza daune considerabile drepturilor și intereselor legitime ale victimei; amenințarera cu răpirea persoanei etc. [7, p154]

Circumstanța „*amenințare cu aplicarea violenței*" este prezentă dacă sunt întrunite cumulativ următoarele două condiții, și anume:

- apariția posibilității realizării amenințării (condiția obiectivă);
- apariția la victimă a fricii pentru viața sau sănătatea sa în cazul începerii amenințării cu executare (condiția subiectivă).

Condiția obiectivă are un rol esențial în determinarea creării victimei a acelei stări capabili să-i provoace o stare de frică ce ar determinao să renunțe la autoapărare din partea făptuitorului. Manifestarea de amenințare cu aplicarea unei violențe care la momentul transmiterii mesajului este posibilă a fi realizată este în stare să-și atingă scopul (*sintagme ca*: am să te lovesc cu bîta, am să-ți rup o mînă ...), pe cînd o amenințare cu aplicarea unei violențe imposibile de a fi aplicate la momentul transmiterii mesajului (*sintagme ca*: am să-ți trag un horn în cap, am să te arunc în rîul Baical să te mănînce peștele) nu sunt în stare de a provoca victimei o stare de frică, ce ar determinao să renunțe la acțiuni ce ar putea să le întreprindă în scopul curmării actului infracțional.

Condiția subiectivă asemeni trebuie verificată în coraport cu personalitatea victimei și posibilitatea realizării acesteia. Așadar, o persoană cu o stabilitate emoțională mai slabă poate fi alarmată, agitată, pe când în aceleași împrejurări, o altă persoană cu o stabilitate emoțională mai bună poate fi calmă și mai puțin intimidată, având o poziție proeminentă față de făptuitor.

De asemenea, important este ca și victima să recepționeze corect mesajul adresat de făptuitor în scopul intimidării acesteia. Astfel, violența nu are un caracter real dacă:

a) victima nu a recepționat mesajul făptuitorului;
b) victima a recepționat mesajul făptuitorului, dar nu la perceput ca atare;
c) victima consideră că mesajul făptuitorului, pe care l-a recepționat, are un caracter ireal.

Astfel, pentru a considera că amenințarea cu violență are un caracter *real*, este necesar ca amenințarea să-i provoace victimei îngrijorare, teamă, panică, spaimă, să o determine să nu-și manifeste voința așa cum preconizase până la recepționarea amenințării. Victima trebuie să recepționeze mesajul și să fie conștientă de faptul că dacă nu se va conforma cerințelor făptuitorului va fi supusă pericolului, adică dacă victima nu va permite făptuitorului de a pătrunde sau rămâne în domiciliul său, făptuitorul își va realiza amenințarea.

La rândul său, existența celei de-a doua condiții ține expres de faptuitor și trebuie verificată în raport cu următoarele împrejurări:

1. personalitatea amenințătorului (gradul de agresivitate în contextul soluționării situațiilor de conflict);

2. modul de manifestare a amenințării;
3. faptul deținerii de către amenințător a armelor sau a altor obiecte care pot fi utilizate pentru aplicarea violenței.

Se cunoaşte cu uşurinţă că gradul de intensitate a violenței depinde în mare parte de caracterul făptuitorului, de modul cum obișnuiește să-și rezolve problemele, de starea pshihică pe care o are acesta, de starea acestuia de a conştientiza riscul celor comise.

La calificarea infracțiunii de violare de domiciliu ce presupune amenințarea cu omorul ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății nu este necesară calificarea suplimentară conform art.155 Cod Penal al RM, deoarece aceasta ar încălca regula potrivit căreia, pentru aceiași faptă, manifestată prin violență, făptuitorul trebuie tras la răspundere o singură dată.

În contextul celor relatate în prezentul articol, este necesar de reliefat următoarele concluzii.

Ca concluzie putem menționa faptul că pentru a fi aplicată răspunderea în baza art.179 alin.(2) Cod Penal, este necesar ca violența sau amenințarea cu aplicarea acesteia să urmarească scopul comiterii infracțiunii de violare de domiciliu și să fie aplicată înainte sau în timpul comiterii infracțiunii de violare de domiciliu. Violența sau amenințarea cu violența constituie o condiție obligatorie ca fapta să fie calificată în baza art. 179, alin. (2) Cod penal. O condiție obligatorie și deosebit de importanță este faptul ca violența să nu fie de o intensitate mai mare decît cea care se desprinde din art.78 al Codului contravențional. Violența de o intensitate mai mare, care depășește gradul de intensitate a vătămării intenționate ușoare a integrității corporale, trebuie calificată conform regulilor concursului de infracțiune: art. 179 (cu excepția alin.2)) și art.145, 151, 152 Cod penal. În caz contrar s-ar subestima gradul de pericol social al violării de domiciliu săvârșite cu aplicarea violenței și cele comise pot fi calificate potrivit unor altor articole.

Noțiunea de „violență" din sintagma de la art.179, alin.2 „cu amenințarea aplicării violenței", de această dată, gradul de intensitate a violenței poate fi oricât de mare. Alin. (2) de la art.179 Cod Penal, poate fi aplicat, inclusiv, în ipoteza violării de domiciliu săvârșite cu amenințarea cu omor nu doar violență fizică, important este ca fapta să constă în acțiunea de amenințare cu omor ori cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății care, percepute de victimă ar determina o să nu întreprindă acțiuni în scopul stopării actului infracțional, circumstanță ce ar facilita comiterea infracțiunii. În contextul infracțiunii date nu cad sub incidența articolului în cauză faptele de amenințare cu distrugerea sau deteriorarea bunurilor, amenințarea cu divulgarea unor informații defăimă-

toare sau compromițătoare. Numai amenințarea cu vătămarea integrității corporale sau amenințarea cu omor poate forma acțiunea prejudiciabilă prevăzută la această normă. Important este ca amenințarea să fie îndreptată în sensul provocării vătămărilor corporale, îndreptate spre partea vătămată a infracțiunii, iar această amenințare să fie percepută ca un pericol ce ar determinao să producă unele acțiuni în scopul respingerii actului infracțional.

Referințe:

1. Botnaru S., Șavga A., Grosu V., Grama M. Drept penal. Partea Generală. Chișinău: Cartier, 2005;
2. Stati V., Unele considerații asupra practicii aplicării răspunderii penale pentru infracțiunea de violare de domiciliu, Revista Institutul Național al Justiției, din 1 iunie 2015;
3. Hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 ianuarie 2017, Dosar nr.1-307/17 [Accesat la 05.04.2021], Disponibil: https://jc.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/f450de21-5ce1-e611-80d0-0050568b4c47
4. Partea a - IV-a din Regulamentul Ministerului Sănătății nr.99 din 27.06.2003, cu privire la aprecierea medico-legală a gravității vătămării corporale;
5. Ibidem 1, p.42;
6. Hotărîrea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 22 martie 2019, Dosar nr.1-471/17 [Accesat la 13.04.2021], Disponibil: https://jhn.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/d3c75039-784c-e911-80d8-0050568b7027
7. RADU ȘTEFĂNUȚ, Chișinău, 2012, Teza de doctor, Infracțiunea de violare de domiciliu în legislația Republicii Moldova și în cea a României. Studiu de drept comparat.